

LILAC – informaatiolukutaidon konferenssi Lontoossa

Posted on [21.6.2011](#) by

Keväiseen Lontooseen kokoontui yli 300 kirjastoalan ammattilaista informaatiolukutaidon konferenssiin 18 – 20.4. [LILAC](#) (Librarians' Information Literacy Annual Conference) järjestettiin seitsemännen kerran Iso-Britanniassa. Konferenssin järjestää [CILIP](#). Konferenssipaikkana toimivat [British Libraryn](#) Conference Centre ja [London School of Economics](#). Helsingin yliopiston kirjastosta konferenssiin osallistuivat **Anne Kakkonen**, **Antti Virrankoski**, **Eija Nevalainen** ja **Kati Syvälahti**. Konferenssin ohjelmassa oli kolme pääpuhujaa, useita rinnakkaissessioita ja posteresityksiä.



British Library, Kuva: Kati Syvälahti

Konferenssin pääpuhujat

[David Nicholas](#) toimii mm. informaatiotutkimuksen laitoksen johtajana Lontoon yliopistossa. Hänen tutkimuksensa kohteena on mm. Google-sukupolvi. LILAC esitelmän aiheena oli *The Digital transition, information behaviour and information literacy*. David Nicholasin mukaan suuri osa tiedosta, joka ennen etsittiin kirjastojen kokoelmista, etsitään nykyään digitaalisesta ympäristöstä. Kirjastonhoitajan rooli on muuttunut, kun tietoa on digitaalisesti saatavilla 24/7. Nopeus on virtuaalisessa ympäristössä hyvin keskeistä – “*an internet year is seven weeks*”.

Toinen konferenssin pääpuhujista oli koulukirjastonhoitaja [Nikki Heath](#) (Werneth School, Stockport). Hänet on valittu Iso-Britanniassa vuoden koulukirjastonhoitajaksi 2008. Hänen esityksensä otsikkona oli *School Librarians Do make a difference! Reading for pleasure and*

information literacy at Werneth School. Kirjastonhoitajan tehtävänä koulukirjastossa on innostaa oppilaat lukemaan, kirjoittamaan ja tarinankerrontaan. Informaatiolukutaidon opetus on myös yksi keskeinen tehtävä koulukirjastoissa.

Kolmas pääpuhuja oli Jesús Lau. Esityksen aiheena oli *Numbers across borders: international indicators of information literacy*. Lau on ehdolla seuraavaksi IFLA:n presidentiksi. Esityksessään hän korosti UNESCO:n ja OECD:n merkitystä informaatiolukutaidon eteenpäin viemiseksi. Informaatiolukutaidon esteet ovat sosiaalisia, poliittisia ja taloudellisia. Eri maiden välillä on suuria eroja. Suomi on Laun mukaan yksi johtavia maita informaatiolukutaidossa.

Rinnakkaissessiot

Konferenssissa oli tarjolla useita rinnakkaissessioita, joiden teemoina oli mm. IL in the future, Supporting excellence in the research community, Creativity in IL ja New to teaching. Osa esityksistä käsitteli kansallisen tai oppilaitostason malleja informaatiolukutaidon sisällyttämiseksi muihin opiskelijan tai tutkijan taitoihin.

Britanniassa on perustettu tutkijoiden työn tukemiseksi verkosto [Research Information Network](#). Verkostossa on mukana kirjastoja, tutkimuksen toimikuntia (research councils) ja korkeakoulutuksen rahoittajia (Higher Education funding bodies). Verkostossa toteutetaan mm. erilaista tutkimusta tutkijoiden tiedonlähteiden käytöstä. *Newcastle University Library* oli toteuttanut [projektin](#), joka tukeutui RIN tutkimukseen tutkijoiden web 2.0:n käytöstä.

Moira Bentin ja Ruth Stubbingsin esityksen aiheena oli [Rebuilding the Seven Pillars: the SCONUL Research Lens](#). He esittelivät päivitettyä versiota seitsemästä pilarista ([The Seven Pillars of Information Literacy](#)), joka on Britanniassa yleisesti tunnettu IL-malli.



The Seven Pillars of Information Literacy 2011 (SCONUL)

Seitsemän pilaria on [SCONUL](#):n (Society of College, National and University Libraries) informaatiolukutaitoryhmän toteuttama malli vuodelta 1999. Päivitetyssä versiossa huomioidaan

myös tutkijoiden informaatiolukutaito. Tutkijoiden seitsemän pilaria linkittyy [Vitae](#) organisaation [Research Development Framework](#) –mallin kanssa.

Käytännön IL-opetuksen integrointimallin oli kehitellyt väitöskirjassaan Li Wang Aucklandin yliopistosta. Mallin mukaan integroinnissa tulee huomioida kolme tasoa: eri tahojen asettamat oppimistavoitteet, integroinnin edellyttämät yhteistyökumppanit ja varsinainen opetuksen toteutus (opetusmenetelmät, opetussuunnitelma jne).

Kaikkien IL-opettajien hyödynnettäväksi esiteltiin myös uusia opetusmateriaaleja. Kaye Towlson oli osallistunut projektiin, jossa kirjasto kehitti yhteistyössä opettajien kanssa matriisin – [Information Source Evaluation Matrix](#) – lähteiden arviointia varten. Myös bibliometriikan opetuksesta oli tehty laaja opetuspaketti [MyRI – Measuring Your Research Impact](#) Irlannin yliopistokirjastojen yhteistyönä. [TeachMeet: librarians learning from each other](#) -sessiossa kerrottiin projektista, joka oli toteutettu Cambridgen yliopiston kirjastossa. TeachMeet-tilaisuuksien ideana on hyvien opetuskokemusten jakaminen.

Yleinen huomio rinnakkaissessioiden annista oli se, että huolimatta yhteiskunnan ja koulujärjestelmän toisinaan suuristakin eroista, ovat peruskysymykset hyvin samankaltaisia myös Brittein saarilla. Kovasti tunnutaan sielläkin tehtävän työtä sen eteen, että kirjasto saisi jalansijaa taustayhteisöissään ja omaa agendaansa esiin. Ja onpa sielläkin kovasti pohdinnassa kirjaston tehtävän ja käyttäjien tarpeiden yhteensovittamisen tärkeys. Ainakin käytäväkeskusteluissa jos ei muuten.

Helsingin yliopiston kirjastosta kaksi esitystä

Keskustakampuksen kirjastosta Eija Nevalainen ja Kati Syvälahti osallistuivat konferenssiin esityksellä, jonka aiheena oli *Knotworking as a means to strengthen information skills of research groups*. Rinnakkaissession aiheena oli solmutyöskentely ja tutkijoiden informaatiolukutaito. Esitelmä liittyi keskustakampuksen kirjastossa viime syksynä käynnistettyyn Solmu-hankkeeseen, jonka tavoitteena on kehittää uusia palveluja tutkijoille sekä kumppanuustoimintaa kirjastotyöntekijöiden ja tutkimusryhmien välille.

HY-kirjaston laajan osanoton täydensivät Kumpulan kampuksen Anne Kakkonen ja Antti Virrankoski esityksellään *Together we are Strong – Teacher-librarian collaboration in supporting the first research process of undergraduate students*. Anne ja Antti esittelivät kandidaattivaiheen IL-opetuksen yhteistyömallia, joka on toteutunut kampuskirjaston ja geotieteiden laitoksen välillä. Mallissa keskeisintä on aineopettajan, kirjastoammattilaisen ja opiskelijan välinen vuorovaikutus sekä erityisesti kahden opettavan tahon toisiaan täydentävien kompetenssien hyödyntäminen.



Kevät oli jo pitkällä Lontoossa. Kuva: Kati Syvälahti

Kirjoittajat

Kati Syvälahti

Informaatikko

Keskustakampuksen kirjasto

Helsingin yliopiston kirjasto

Eija Nevalainen

Informaatikko

Keskustakampuksen kirjasto

Helsingin yliopiston kirjasto

Antti Virrankoski

Palvelupäällikkö

Kumpulan kampuskirjasto

Helsingin yliopiston kirjasto

Kuvat

Kati Syvälahti